

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Y. K.**, zastoupená Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Oveňecká 78/33, Praha 7, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 7. 2018, č. j. 54 A 5/2018 - 35, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 17. 5. 2018, č. j. CPR-23487-2/ČJ-2017-930310-V238, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 8. 6. 2017, č. j. KRPC-2074-66/ČJ-2017-020025, kterým bylo stěžovatelce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 1 rok, neboť vykonávala pracovní činnost bez povolení k zaměstnání, a to minimálně od 9. 12. 2016, kdy počala vykonávat sklizeň žampionů ve výrobní hale společnosti České houby, a. s., do dne 2. 1. 2017.

[2] Stěžovatelka následně podala žalobu proti rozhodnutí žalované u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 18. 7. 2018, č. j. 54 A 5/2018 - 35, zamítl.

[3] Stěžovatelka poté podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodnila zajištěním svého práva na spravedlivý proces, k čemuž je nezbytné, aby zůstala na území České republiky až

do skončení řízení o kasační stížnosti, a rovněž újmou, která jí hrozí ze samotné povahy rozhodnutí žalované. V uvedeném ohledu stěžovatelka odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[5] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných a dokládaných stěžovatelkou a dále skutečností vyplývajících ze soudního spisu a napadeného rozhodnutí žalované dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. jsou naplněny.

[10] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku krajského soudu, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byla by stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného rozhodnutí nucena opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

[11] Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatelky na spravedlivý proces je třeba, aby mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť musí být stěžovatelka v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Při zajištění uvedených práv přitom nelze spoléhat ani na možnost vydání krátkodobého víza např. za účelem účasti na jednání soudu, neboť podle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců je

pokračování

rozhodnutí o neudělení víza vyloučeno ze soudního přezkumu (srov. též usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 2793/15, ve věci, v níž byla zamítnuta žádost cizinky o udělení krátkodobého víza za účelem účasti na jednání odvolacího soudu v řízení, ve kterém vystupovala jako žalobkyně; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na nalus.usoud.cz). Vzhledem k zákazu pobytu na území EU by stěžovatelka nemohla využít ani bezvízového styku pro občany Ukrajiny.

[12] Nejvyšší správní soud tedy shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatelky na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Ze stejného důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu), a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatelky (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 8 As 46/2013 - 36, ze dne 5. 9. 2011, č. j. 5 As 82/2011 - 92, ze dne 5. 11. 2013, č. j. 5 As 81/2013 - 14, ze dne 19. 11. 2014, č. j. 5 Azs 160/2014 - 25).

[13] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Pokud jde o splnění uvedeného předpokladu, vychází zde soud z povahy věci a z obsahu spisového materiálu. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“.

[14] S ohledem na důvody správního vyhoštění stojí v daném případě proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo nanejvýš mírné intenzity. Stěžovatelka nebyla vyhoštěna z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, nýbrž z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. V projednávané věci postačí přiznání odkladného účinku pouze vůči rozsudku krajského soudu, neboť podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců má odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí žalovaného již samotné podání žaloby proti tomuto rozhodnutí.

[16] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 3. září 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu